

sme odstopiti, kadar bi za zdravja volja to za potrebno spoznal.

Prof. M. Pleteršnik se je tudi branil prevzeti podpredsedništvo, pa ga po vsestranskem prigovarjanju naposled vendor prevzel. Gosp. P. Kozler je brez ugovora ostal na mestu prvega podpredsednika.

Dosedanjega blagajnika gosp. Ivana Vilharja je volil odbor per acclamationem še nadalje za blagajnika.

Potem je prišla volitev tajnika na vrsto. Dr. J. Bleiweis, ki je zdaj mesto predsedstva prevzel, pravi, da pride največ in najzamudnejših del tajniku v dolžnost; zatorej praša dosedanjega tajnika prof. Tušeka: hoče li on še nadalje opravljati tajnikova opravila? Tajnik odgovorí, da vendor še prevzame tajništvo zato, ker stanuje zdaj v Matični hiši in mu je vsled tega posel mnogo olajšan. Potem stavi predsednik volitev tajnika na glasovanje, in izbran je bil soglasno za tajnika dosedanji Matični tajnik prof. J. Tušek.

Za druga opravila je tudi soglasno pridržal odbor vse dosedanje gospode upravnike; bil je namreč za knjižničarja izvoljen prof. Vavrů; za pregledovalca računov dr. Zupanec, za ključarja Fr. Sovan starejši in dr. Strbenec.

4. Prestopilo se je potem na volitev odsekov.

- a) Gospodarski odsek ostane, kakor je bil.
- b) Odsek za narodno blago se združi z odsekom za izdavanje knjig, ki se dopolni tako, da pride v nj mesto dr. Coste prof. Wiesthaler, ter da se pomnoži še z gospodom Stegnarjem in Urbasom.

Jako važni predlog podpredsednika prof. Pleteršnika, predlog namreč: naj se odsek za izdavanje knjig razdeli na tri pododseke: 1) za jezikoslovje, 2) za zgodovino, 3) za realne predmete — se v tej seji ni mogel konečno rešiti ter po nasvetu predsednikovem odložil se na sklepanje v prihodnji odborovi seji s tem dodatkom, naj se odsek za izdavanje knjig pred vsem konstituira, to je, si svojega prvomestnika, namestnika njegovega in pa zapisnikarja izvoli, potem prof. Pleteršnikov predlog v prevdarek vzame in o njem v prihodnji odborovi seji poroča.

5. Gospé Scholmajerjeve ponudba, naj bi Matica iz zapuščine dr. Costove kupila slovenske knjige, izročila se je v pretres odseku za izdavanje knjig. Ta je pozneje iz svoje skupščine izbral gg. Vavrů-a in Wiesthalerja, da pred vsem drugim pregledata knjižnico, ter odboru o tem prihodnjic poročata.

6. Gledé pisma mestnega magistrata, naj bi Matica nekoliko donesla za nov trotoir pred svojo hišo na Bregu, sklenilo se je, da se bo z dr. Poklukarjem pomnoženi gospodarski odsek o tem posvetoval. *)

7. Gosp. Tomšiča je odbor prosil, da naj bi nadaljeval po dr. Costi začeto in do leta 1874 nadaljevano bibliografijo slovensko, ter da bi izročil Matičnemu „Letopisu“ za 1876. leto slovensko bibliografijo za 1874. in za 1875. leto. — Gosp. Tomšič je to delo prevzel.

8. Ko se je še sprejel prof. Marjan nasvet: naj bi Matica dajala marljivim učencem srednjih šol darila iz svoje knjižne zaloge, je končal predsednik današnjo odborovo sejo.

Podučne stvari.

Loterija — bedarija!

Da je ta napis resničen, hočemo dokazati s številkami, pa nobena loterijska sestra in loterijski brat naj

*) Sklep je bil ta, da bo Matica dala $\frac{2}{3}$ stroškov za trotoir pred svojo hišo.

ne misli, da so te številke le izmišljene; rečemo jim, da so do pičice resnične, ker so vzete iz računov c. k. finančnega ministerstva.

Poslušajte tedaj!

Leta 1869 je bilo po vsi Avstriji 73 milijonov in 571.110 loterijskih stav, število dobitkov pa 1 milijon in 96.179.

Leta 1870 je bilo 74 milijonov in 12.600 stav, dobitkov pa 1 milijon in 65.944.

Leta 1871 je bilo 80 milijonov in 695.350 stav, dobitkov 1 milijon in 208.532.

V teh 3 letih je bilo tedaj stav 238 milijonov in 279.160 v malo loteriji, dobitkov pa le 3 milijone in 370.652, po tem takem izmed 100 ljudi zadene jih le 21, vseh drugih 79 se pa pod brado obriše.

Država je po stavah v malo loterijo l. 1871 prejela čez 15 milijonov gold., za dobitke pa je izplačala le nekaj čez 8 milijonov, tedaj je državi ostala skoro polovica čistega dobička, in od kod je ta denar? — večidel od revnih ljudi. Ali ni to davek in prav krivičen davek? Resnico je govoril cesar Napoleon, ko je loterijski davek imenoval „davek bedakov“.

Slovstvene stvari.

Nekoliko posnetkov iz Miklošičeve sintakse.

(Dalje.)

** Vzajemnost (Reciprocität) se izražuje: 1) z zaimkom se, na pr.: Saj sva si brata; seznanimo se! 2) z zaimkom se in predlogom med, na pr. ljubite se med seboj; 3) z uporabo dvojnega drug, ali z zvezo številnikov eden — drug; na pr. (staroslov.): Ljubite drug druga; — pomagajte eden drugemu.

Kadar se pa govorí o djanji med dvema s samostavnikom izraženima, sosebno neživima stvarem, katero deluje z ene na drugo, tedaj se mora samostavnik ponavljati, niti bi bilo pravilno po nemški šegi rabiti: eden in drugi, na pr.: Brat brata ne razume. Sestra sestri zavidi. Roka roko umije. Tema je bilo, da človek človeka ni videl. Klin s klinom, bět z betom. Iz roke v roko predevati. Vrana vrani oči ne izkljuje. Švigel je blisk za bliskom itd.

** Za glagolom: batí se, stojí pred sledečim glagolom nikavnicá ne; to vsaj potrjuje večina primerov vzetih iz slovanskih jezikov; na pr.: Višji se je bal, da bi Pavla ne raztrgali. Bali so se ljudstva, da bi jih ne kamenjale. Bojam se, da bi ne padel. — Strah biti, sram biti ima po Miklošičevem mnenji pravilneje akuzativ dotične osebe, sestro je strah tolovajev, prim. srb. sram je slavnú zatočnicu.

** Spreletelo me je malce, ko sem prišel do tega-le pravila, namreč: Kadar se pridevnik in samostavnik porabita v izraz enega pojma, tedaj imeva pridevnik najraje nominalno formo (to je, nedoločno končnico brez pritaknjenega zaimka), na pr. starosl. dobra dětěl (virtus), velik den (pascha), rus. Belo, Ozero, Novgorod.

Ali sem se brzo prebral ter domislil, da dandanašnji to pravilo vendor ne more obstati. Pač si lahko tolmačimo, kakó more tukaj stati pridevnik nedoločne končnice; kajti z imeni različnih stvari se odgovarja na vprašanje: Kaj je to? in tu se prav prilega odgovor z nedoločno končnico: eine gute Handlung, ein Schuldschein, ein großer Tag.

Vendar, če odločimo imena naseljenih mest — kjer se priporoča takó pisati, na pr. Belgrad, Novograd itd. — kaže ravno naš: Véliki teden, vélika nedelja (ne: vělik teden, vělika nedelja), ter pričuje tudi hrvatsko-srbska in ruska raba, da gre tukaj pisati *